12.30 Tilaisuuden avaus

Uudistuksen toimeenpano

- **museolain ja valtionosuusjärjestelmän uudistuksesta aiheutuvat muutokset (Joni Hiitola, OKM)**
- **uudistuksen aikataulu ja hakumenettely (Päivi Salonen, OKM)**
- **valtakunnallisia vastuumuseoita koskevat erityiskysymykset (Mirva Mattila, OKM)**

***Valtakunnallisen museotyön sisällöt ja ohjaus* (Pirjo Hamari, Museovirasto)**

- **valtakunnallisten vastuumuseoiden kriteerit**
- **valtakunnallisen vastuumuseon tehtävät**
- **valtakunnallisen työn suunnitelman laatiminen ja neuvottelut**

13.45- 14.15 Kahvitauko

14.15 – 15.30 Keskustelu

- **uudistuksen toteuttamiseen ja toimeenpanoon liittyvät kysymykset ja huomiot**

15.30 -16.00 Yhteenveto keskusteluista ja päivän päätös

Valtakunnalliset vastuumuseot –

Kriteerit, alueelliset tehtävät ja suunnitelma

VOS-keskustelutilaisuus valtakunnallisesta työstä 1.12.2018

Museovirasto

Esityksen sisältö

- Valtakunnallisten vastuumuseoiden kriteerit
  - Vuoden 2015 museolaki
  - HE 194/2018 laki

- Valtakunnallisen vastuumuseon tehtävät
- Valtakunnallisen työn suunnitelma
- Neuvottelut

Museoviraston Kuvakokoelmat (HK19420918:113)

Valtakunnallisten vastuumuseoiden kriteerit

Museovirasto

Valtakunnallisten erikoismuseoiden edellytysten tarkistaminen, vuoden 2015 laki ja HE 194/2018

- Lain siirtymäsäännöksen mukaan nykyisten valtakunnallisten erikoismuseoiden tulee viimeistään 31.12.2018 osoittaa, että ne täyttävät valtakunnalliseksi erikoismuseoksi nimeämiselle asetetut edellytykset.
    - OKM päätökset tammikuussa
- HE 194/2018 10 §. Edellytykset museon nimeämiselle valtakunnalliseksi vastuumuseoksi vastaavat pääosin nykyisiä valtakunnalliseksi erikoismuseoksi nimeämisen edellytyksiä
- Hakuvaihe: valtakunnallisen vastuumuseotehtävän osalta museolain 10 §:n mukaisten edellytysten täyttyminen katsotaan täyttyvän museoilla, jotka täyttäneet voimassaolevan lain 3 a §:ssä säädetyt edellytykset

1) Museo edustaa valtakunnallisesti merkittävää toimialaa;

Toimialan tulee olla riittävän laaja, mutta se ei saa olla merkittävästi päällekkäinen muiden museoiden toiminnan kanssa. Toimialan tulee olla myös yhteiskunnallisesti merkittävä ja museon tulee pyrkiä toiminnassaan ainutlaatuisuuteen.

2) Museo on toimialan kannalta tarpeellinen;

Tarpeellisuudella tarkoitetaan sitä, että museolla on toimialansa valtakunnallinen asiantuntemus. Museo toimii aktiivisessa yhteistyössä museokentän ja toimialansa sidosryhmien kanssa, ja sen palveluille on ilmeistä kysyntää ja asiakkaita.

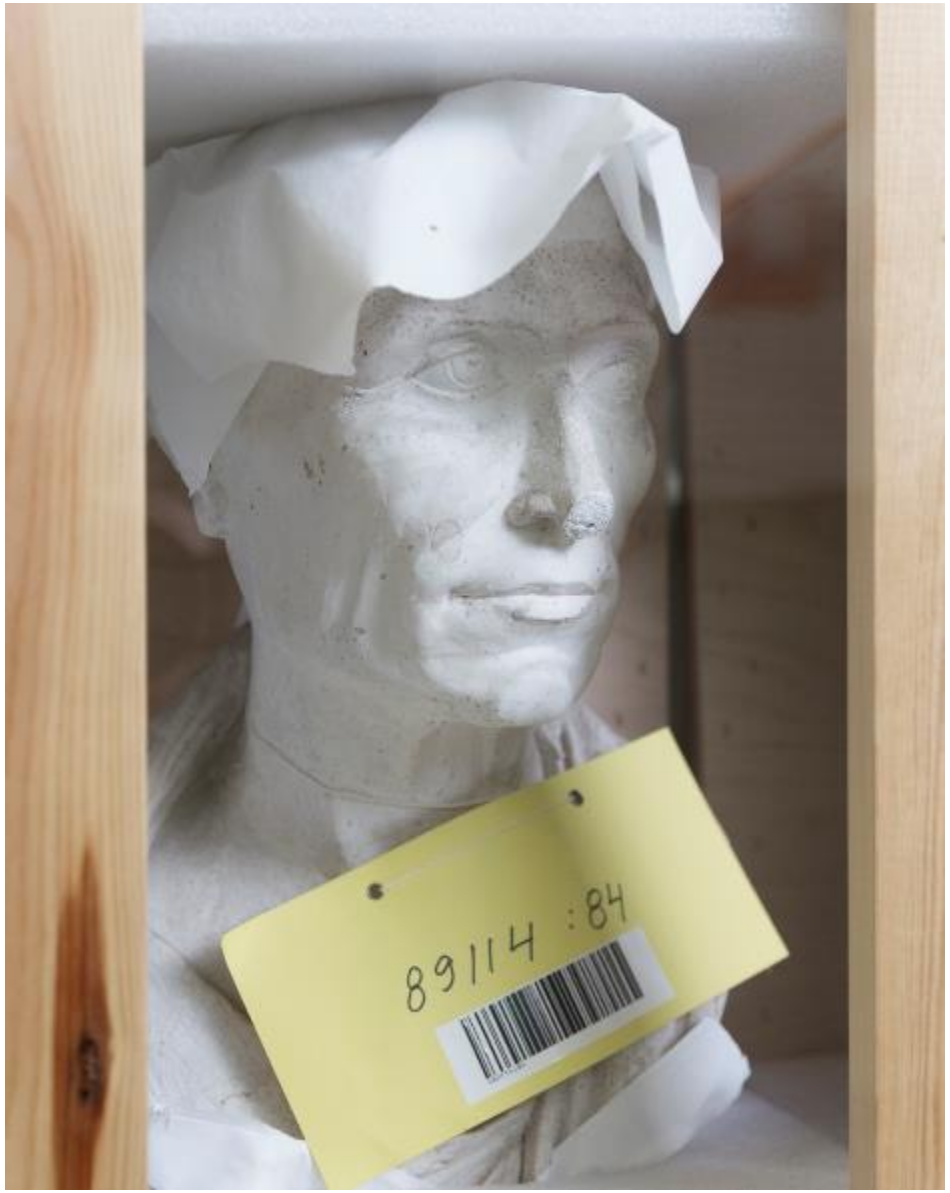

3) Museolla on omalla toimialallaan valtakunnallisesti merkittävä kokoelma;

Museon kokoelman tulee sisältää suomalaisen kulttuuriperinnön näkökulmasta runsaasti korvaamattoman arvokasta aineistoa, jota muilla museoilla ei ole. Kokoelman tulee olla teemaltaan, iältään ja laajuudeltaan historiallisesti ja kulttuuripoliittisesti merkittävä. Kokoelmaa voisi kuvata merkittävyydeltään museon toimialueen kansalliskokoelmaksi.

4) Museolla on edellytykset suoriutua valtakunnalliselle erikoismuseolle tämän lain nojalla säädetyistä tehtävistä.

Tehtävistä suoriutumista edesauttaa muun muassa se, että museon tilat ja henkilöstöresurssit ovat riittävät tehtävien suorittamiseen. Lisäksi museon talous on tasapainossa ja rahoitus on vakaalla pohjalla.

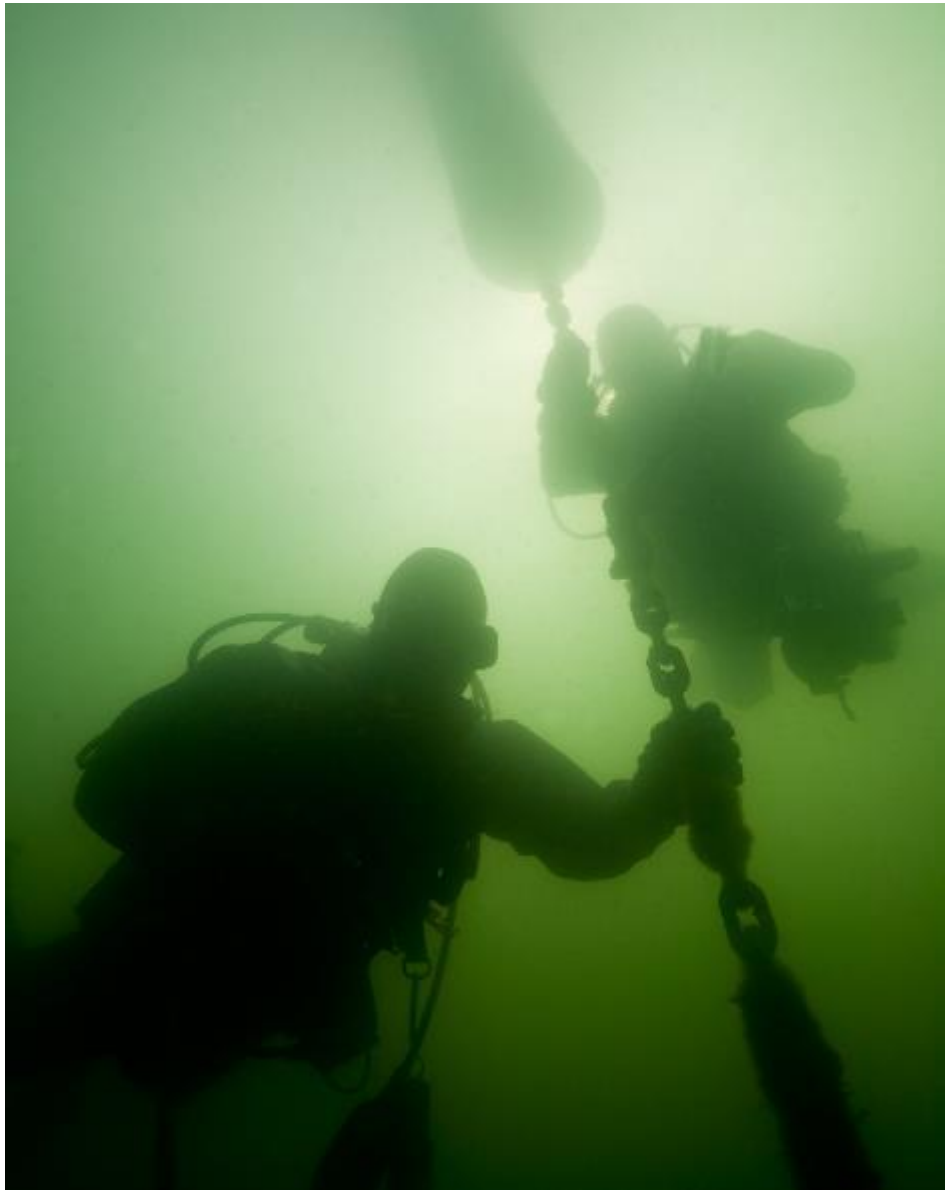

Valtakunnallisten vastuumuseoiden tehtävät

Museovirasto

Museovirasto

9§ kohta 1: Valtakunnallisen erikoismuseotoiminnan toteuttaminen

Pykälän 1 kohdassa säädettäisiin vastuumuseon valtakunnallisen erikoismuseotoiminnan toteuttamisesta. Toiminnan tulisi kokonaisvaltaisesti pyrkiä valtakunnallisuuteen. Museo edistäisi erikoisalansa kulttuuriperinnön saavutettavuutta ja kehittäisi ja tarjoaisi yleisöille ja yhteisöille niiden tarpeisiin perustuvia erikoisalaansa liittyviä valtakunnallisia palveluita yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Museon asiantuntijuutta tukisivat museon kokoelmat ja tietovarannot sekä erikoisalan muiden toimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö.

9§ kohta 2: Oman erityisalan kulttuuriperintötyön edistäminen

Pykälän 2 kohdassa säädettäisiin siitä kehittämis- ja yhteistyöstä, jota valtakunnallinen vastuumuseo tekee oman erikoisalansa kulttuuriperintötyön edistämiseksi ja yhteistyössä muiden ammatillisten tai ei-ammatillisten museoiden kanssa. Kehittämistehtävän laajuus, tarkempi sisältö ja toimintamuodot määräytyvät erikoisalan erityispiirteiden ja tarpeiden pohjalta.

9§ kohta 3: Asiantuntijatehtävä

Pykälän 3 kohdassa säädettäisiin valtakunnallisen vastuumuseon asiantuntijatehtävästä. Museon tehtävänä olisi toimia erikoisalallaan valtakunnallisena asiantuntijana. Tehtävän sisällön ja laajuuden määrittelyssä otettaisiin huomioon erikoisalan laajuus, muut museot ja sidosryhmät.

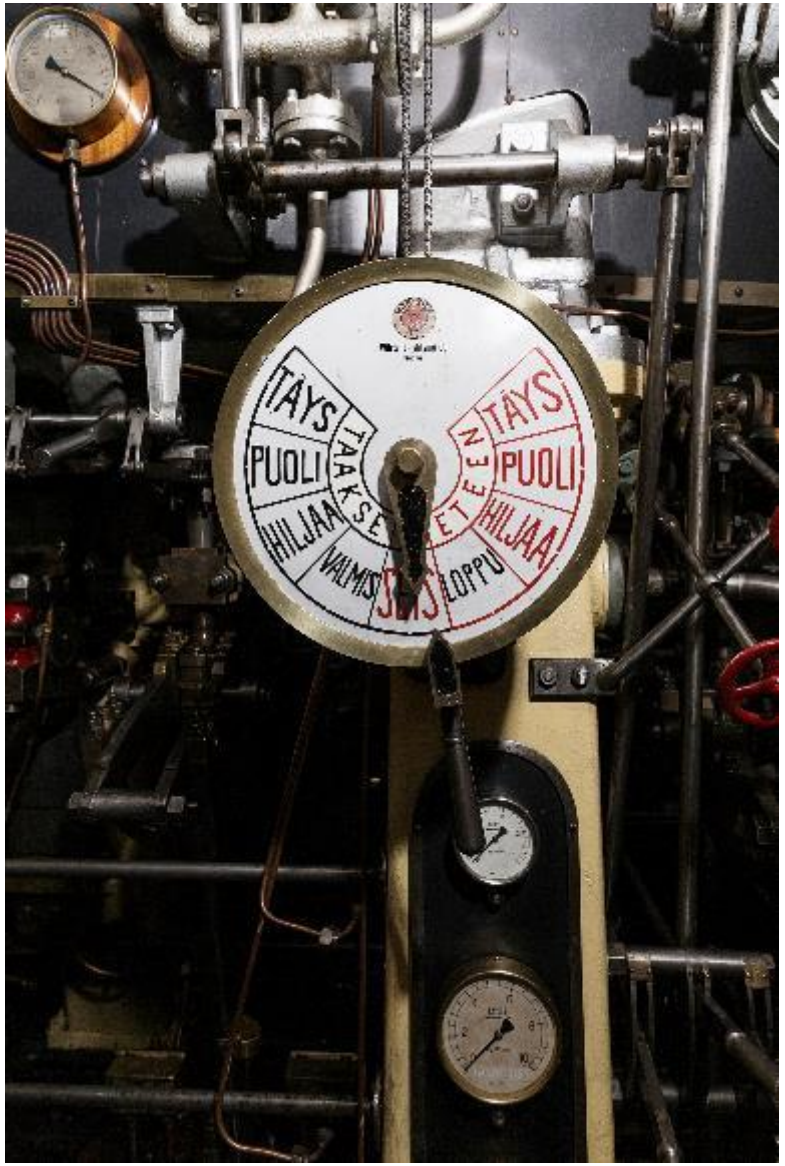

9§ kohta 4: Erikoisalan kansainväliset yhteydet

Pykälän 4 kohdassa säädettäisiin museon tehtävästä ylläpitää ja edistää erikoisalansa kansainvälisiä yhteyksiä. Museon tehtävänä on kansainvälisten yhteyksien ylläpitäminen ja toimialansa edustaminen kansainvälisissä yhteyksissä.

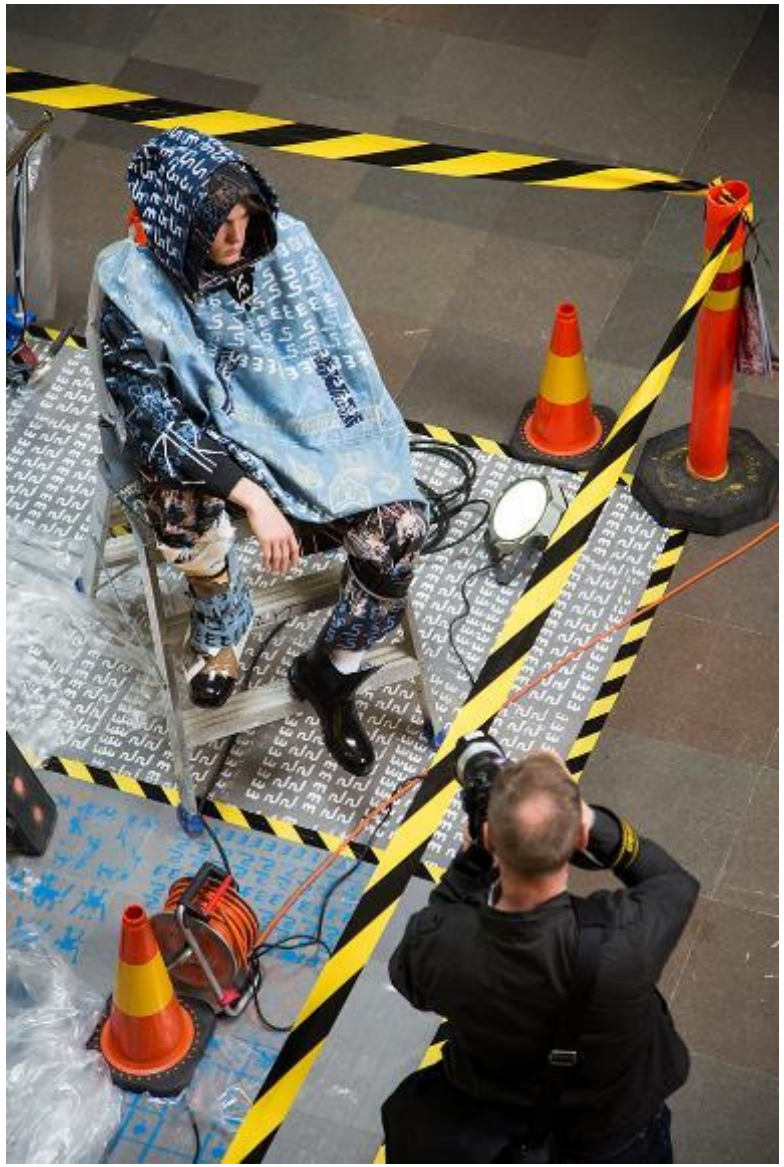

9§ kohta 5: Tiedonvälitystehtävä

Pykälän 5 kohdassa säädettäisiin valtakunnallisen vastuumuseon tiedonvälitystehtävästä. Tiedonvälitystehtävällä tarkoitettaisiin erikoisalaa koskevan tiedon ja aineellisen, aineettoman ja digitaalisen kulttuuriperinnön tallentamista, tietojen saatavuuden edistämistä sekä tietojärjestelmien ylläpitämistä ja kehittämistä. Valtakunnallisen vastuumuseon tehtävänä olisi myös hyödyntää valtakunnallista kokoelma- ja kehittämistyötä ja palveluita erikoisalansa kehittämisessä.

Kulttuuriympäristö liittyy myös valtakunnallisiin tehtäviin

- Joukossa museoita joilla selvä yhteys kulttuuriympäristöön yleisesti tai sektorin osalta
- Muistutetaan jotta museot voivat ottaa huomioon valtakunnallisen toiminnan suunnitelmaa tehdessään

Valtakunnallisen työn suunnitelma

Museovirasto

UA Saarinen / JOKA / Museovirasto

Valtakunnallisen työn suunnitelma

Sisältö:

- Toimialueen kuvaus ja toimintaympäristön muutos alueella
- Toimialueelta nousevat tarpeet seuraavalle suunnittelukaudelle
- Valtakunnallisen toiminnan tavoitteet vuosille XXXX-XXXX
- Indikaattorit – ei vielä kehitetty
- (Harkinnanvaraista korotusta koskeva hakemus)

Museolla pitää olla toimintaa ja tavoitteita jokaiseen viiteen tehtäväkokonaisuuteen

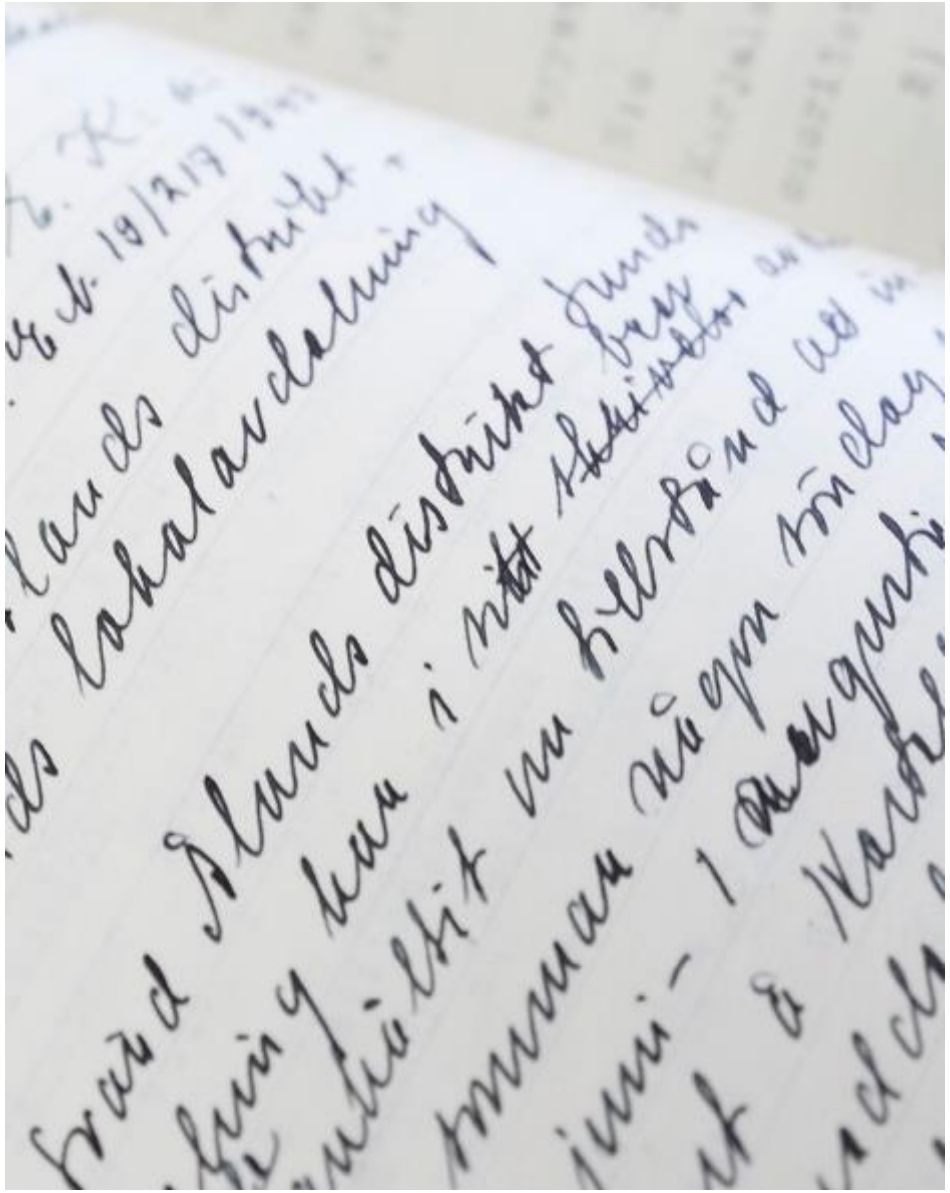

Neuvottelut

Kaleva / JOKA / Museovirasto (JOKAKAL3B:4784)

Neuvottelut

12 § Vastuumuseo ja Museoviraston neuvottelevat neljän vuoden välein seuraavaa nelivuotiskautta koskevasta suunnitelmasta.

Välitapaaminen maalis-toukokuussa 2020 kauden 2020-2023 suunnitelmasta

Varsinainen neuvottelu syksyllä 2023 kaudelle 2024-2027

Pohtikaa kysymyksiä: Tehtävät? Rahoitus? Neuvottelut?

Museovirasto